

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η – ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ

Οι λεπτομέρειες μιας παραγράφου είναι δυνατό ν' αναπτυχθούν με τους παρακάτω τρόπους :

1. με παραδείγματα : η θεματική περίοδος αναπτύσσεται με συγκεκριμένα παραδείγματα . είτε από την ιστορία, είτε από την καθημερινότητα

Η νευρική και η αμηχανία της ήταν φανερές. **Η κοπέλα στο λεωφορείο είχε αγωνία για το πού θα κατέβει, για το κάθε πότε περνάει το λεωφορείο, για το πόσο κόσμο έχει...** Ρωτούσε συνεχώς τους διπλανούς της και είχε την αγωνία ενός ταξιδιώτη σε ξένη χώρα που φοβάται ότι θα χάσει τη σωστή στάση. Ήταν, βεβαίως, φανερό ότι δεν έμπαινε συχνά σε κάποιο από τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς.

Ο. Σελλά, Καθημερινή

2. με αιτιολόγηση : στη θ. περίοδο εκφράζεται μια άποψη που στη συνέχεια στηρίζεται και αιτιολογείται με επιχειρήματα . Στην περίπτωση αυτή, από την άποψη που διατυπώνεται στη θ.π. προκύπτει το ερώτημα «γιατί »

Δε νομίζω ότι υπάρχει πιο απλή τεχνική από το αρωματικό μπουκέτο. **Χρειάζεστε ένα τουλουπάνι ή τούλι , τις ουρές από ένα μάτσο μαϊντανού, ένα φύλλο δάφνης, ένα κλωνί θυμάρι μερικούς κόκκους πιπεριού . Το τουλουπάνι θα σας επιτρέψει να τυλίξετε μέσα όλα τα υλικά, να το δέσετε μ' ένα σπάγγο και να το βγάλετε με μια κίνηση, αντί να βγαίνετε για ψάρεμα .** Πάντως, αυτό το μείγματάκι είναι που δίνει βάθος γεύσης σε σούπες, ζωμούς, σάλτσες και γενικώς στα εδέσματα .

περιοδικό Γαστρονόμος

3. με διαίρεση : μια έννοια που παρουσιάζεται στη θ.π. διαιρείται στα επιμέρους συστατικά της

Τα τελευταία όμως χρόνια παρατηρείται μια ακόμα πιο ενδιαφέρουσα τάση, καθώς ανοίγουν μικρά ξενοδοχεία σε ιστορικά κτίρια, είτε μέσα στο Κάστρο είτε έξω από αυτό, πάντα όμως στα όρια της παλιάς πόλης. **Ο πρώτος ξενώνας που λειτούργησε μέσα στο Κάστρο αποτελεί και σήμερα μια από τις πιο αξιοπρόσεκτες επιλογές διαμονής. Στεγάζεται σε ένα απλό γιαννιώτικο σπίτι των αρχών του 20ού αιώνα και τα δωμάτιά του, αν και λιτά, έχουν ατμόσφαιρα. Η δεύτερη επιλογή, αν θέλετε να μείνετε εντός του Κάστρου, βρίσκεται σε έναν από τους πιο κεντρικούς δρόμους του παραδοσιακού οικισμού, στην Ανδρόνικου Παλαιολόγου, και στεγάζεται σε ένα πέτρινο εβραϊκό σπίτι. Τρίτη επιλογή: λίγο έξω από το κάστρο, δίπλα στη μητρόπολη, υπάρχει ένα παλιό κτίριο του 18ου αιώνα, το οποίο ανακαινίστηκε και μετατράπηκε σε ένα μικρό ξενώνα 9 δωματίων.**

περ. Αθηνόραμα, 2004

4. με σύγκριση – αντίθεση : δύο έννοιες, πρόσωπα ή πράγματα συγκρίνονται στη θ.π. με αναφορά στις ομοιότητες και τις διαφορές τους. Όταν αντιπαραβάλλονται το ένα με το άλλο, τονίζονται οι διαφορές τους

Ένα χάσμα χωρίζει το Σωκράτη από τους σοφιστές. Ο Σωκράτης ζητήσει τη μία και καθολική έννοια, τη μία και καθολική αλήθεια, ενώ οι σοφιστές υποστήριζαν τις πολλές γνώμες για το ίδιο πράγμα. Επίσης και στον τρόπο της ζωής υπάρχει ριζική αντίθεση μεταξύ σοφιστών και Σωκράτη. Οι σοφιστές ήταν έμποροι γνώσεων, ενώ ο Σωκράτης υπήρξε ένας άμισθος δάσκαλος και ερευνητής της αλήθειας. Το μόνο κοινό μεταξύ των σοφιστών και του Σωκράτη ήταν ότι κι αυτός κι εκείνοι διαπίστωσαν ότι η παραδεδομένη μόρφωση και παιδεία δεν ήταν αρκετή για την εποχή τους.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. Γ

5. με ορισμό : στη θ.π. δίνεται ο ορισμός μιας έννοιας που με στη συνέχεια γίνεται πιο σαφής με την αναφορά της γενικής κατηγορίας στην οποία ανήκει αλλά και με τη διαφοροποίησή της από άλλες έννοιες της ίδιας γενικής κατηγορίας

Με τον όρο «Πολιτισμός» οι κοινωνικοί επιστήμονες δεν εννοούν μόνο τις τέχνες και τα πνευματικά δημιουργήματα των ανθρώπων. Ο πολιτισμός περιλαμβάνει επιπλέον κοινούς κώδικες επικοινωνίας (π.χ. τη γλώσσα), αξίες (π.χ. δημοκρατία, ελευθερία κτλ.), πεποιθήσεις (τα πιστεύω των μελών για τον κόσμο γύρω τους), κανόνες συμπεριφοράς (π.χ. ήθη και έθιμα), καθώς και τους κοινωνικούς θεσμούς και τις κοινωνικές δομές.

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή Γ' Γυμνασίου, ΟΕΔΒ, 2003

6. με αναλογία : δηλ. παρουσίαση μιας ομοιότητας ανάμεσα σε 2 ή περισσότερα πράγματα με παρομοίωση ή παραλληλισμό

Μια ανθρώπινη ψυχή χωρίς την πρέπουσα παιδεία μοιάζει με ένα ακατέργαστο μάρμαρο λατομείου. Το μάρμαρο δεν αποκαλύπτει καμιά από τις ομορφιές του, ως τη στιγμή που η τέχνη του μαρμαρά θ' αποκαλύψει τα χρώματα και θα φέρει στο φως κάθε απόχρωση, κηλίδα και φλέβα που περνά μέσα απ' τον κορμό του. Με τον ίδιο τρόπο και η παιδεία, όταν επενεργήσει πάνω σ'ένα έξοχο πνεύμα, μας αποκαλύπτει όλες τις κρυφές αρετές και τα προτερήματά του που χωρίς μια τέτοια βοήθεια δε θα μπορούσαν ποτέ να βγουν στο φως.

Ν. Γρηγοριάδης, Η Παράγραφος - διασκευή

7. με σχέση αιτίου – αποτελέσματος : η θ.π. αναλύεται με παρουσίαση των αιτίων και των συνεπειών ενός γεγονότος ή φαινομένου

Οι επικές αυτές συγκρούσεις ματαίωσαν την επεκτατική πολιτική των Περσών. Πολλές ελληνικές πόλεις της Μικράς Ασίας ανέκτησαν την ελευθερία τους. Οι νίκες τόνωσαν την αυτοπεποίθηση των Ελλήνων. Ένας άνεμος δημιουργίας έπνευσε και μια νέα περίοδος ανέτειλε. Οι Έλληνες επιδόθηκαν σε έργα ειρήνης και προόδου, που κινούν έως σήμερα τον θαυμασμό.